

Bestemmelse i Grundloven om en Forøgelse af Folkethingskredsene efter Folketallet, og vil man blive den Mand tro, der levede Foramlingen i 1849, saa kan man ikke blive staaende ved en vilkaarlig Regel om et Overskud af 20,000, men maa ligesom dengang foretage en Omlægning af hele Landet, hvorved alle nødvendige Hensyn kunne gjøres gjældende. Vil man derimod ikke dette, saa ser jeg ikke rettere, end at man maa ubjævne den Ulighed, der kan fremkomme ved Folketallets Stigning ved en Omlægning indenfor det enkelte Amt, saa at der bliver det samme Antal Kredse — hvad ogsaa allerede forrige Gang blev foreslaaet af Udvalgets Flexital. Den Vel, Ministeriet har anvist, forekommer mig, som sagt, kun endnu mere at begunstige de alt i Forveien begunstigede Egne, og den bliver saa meget mere ubillig, som de jo paa Grund af flere Omstændigheder allerede ved det nye Landsting have faaet en særlig Begunstigelse i Representationen. En ny Inddeling af det hele Land i Valgkredse er ganske vist Noget, der har sine meget store Betæneligheder. Det er ingenlunde behageligt for de enkelte Repræsentanter at se det Vaand brudt, der maaste i en lang Narvæke, ja, maaste siden Grundloven af 1849 blev givet, har knyttet dem til deres Valgkreds eller dog til Dele deraf, det er heller ingenlunde behageligt for selve Valgkredsene, der efterhaanden have levet sig sammen, maaste at blive splittede ad til forskjellige Sider, og der kan være mange andre Betæneligheder derved, men paa den anden Side forekommer det mig, at Grundlovens Bud staar klart nok, og at der jo ogsaa er Grunde, som kunde tale for, at der engang imellem skete en Forandring i dette Forhold, ikke blot, hvad der ligger nærmest, Folketallets Forøgelse, men f. Ex. ogsaa Anlæget af nye Forbindelsesveje, som kunne gjøre, at hvad der den Gang naturligt kunde høre sammen, nu ikke længere gjør det eller omvendt. Jeg vil blot nævne den store Indflydelse, Jernbanerne have havt paa hele Forbindelsen her i Landet og dets enkelte Dele. Den har jo igjen foranlediget, at der kan være dannet nye Midtpunkter ved Jernbanestationer, som man den Gang slet ikke kjendte, og saaledes kan der være mange Omstændigheder, som nu bør komme i Betragtning og gjøre en Omlægning ønskelig. Naar en saadan Omlægning skulde finde Sted, burde der tillige, hvad der ogsaa, saavidt jeg husker, igaar blev fremhævet af det ærede Medlem fra Blåsenborg (Holstein-Ledreborg), tages Hensyn til Kilvængen, saaledes at man ikke blev staaende ved det Antal Kredse, som efter Forholdstallet var ubetinget nødvendigt, men derimod tog nogle flere for at have noget at løbe paa, efterhaanden som Folketallet steg paa ny. Saaledes gif man netop frem i 1849, da der i Gjennemsnit f. Ex. var 62 Kredse, som vare under Forholdstallet 14,000, og kun 38, som vare over det. For Tiden er Forholdet om trent det omvendte, men ved en ny Omlægning vilde

jeg anse det for ønskelig, om man paa den Maade fik flere Kredse under Forholdstallet, for at man ikke for hurtig skulde komme til en ny almindelig Omlægning. Nu kunde man jo sige, der er forløbet 25 Aar, siden Loven om Valgkredsene blev givet, og Forholdene ere saa forandrede, at Tiden vel nu kan være kommen til en saadan almindelig Omlægning af dem. Skjøndt jeg vilde foretrække, at man endnu ventede nogle Aar, saa at det f. Ex. først skete efter Forløbet af en Menneskealder fra 1849, altsaa først efter Folketællingen i 1880, kan jeg dog ogsaa gaa ind derpaa nu, hvis man vil det. Ved denne Leilighed maatte man da vistnok ogsaa se at faae en anden Ulempe, der har viist sig i Aarenes Løb, afhjulpen, nemlig den, der følger af, at man i 1849, som naturligt var, da Kjøbstæderne ikke dengang vare særligt begunstigede i Landstinget, søgte at begunstige dem ved at lægge Valgstederne hen til dem. Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem for Maribo (Frederiksen) igaar og ligeledes den ærede sidste Læser i Dag har fremhævet, at Kjøbstæderne ved mange Leiligheder, som Midtpunkter i dets Opland, naturligt gjøres til Valgsteder for dette deres Opland, men Sagen er, at man er gaaet langt videre, idet man paa mange Steder har lagt Landdistrikter til Kjøbstæder, skjøndt Valgerne aldrig komme til disse Kjøbstæder, undtagen naar de skulle vælge. Jeg skal saaledes som Exempel nævne Kredse om Søby, Bogenfse, Øbeltoft, Grenaa og ligeledes Kjøge, som blev nævnt af et æret Medlem igaar. Dette staar igjen i Forbindelse med det Hensyn, man troede at skulle tage til Amtsgrændserne. Jeg tror i Dvrigt ikke, at det ærede Medlem for Maribo havde Ret, naar han sagde, at Kjøbstæderne ikke hørte til Amtene (Stemmer: Amtsrådskredsene); vi dele ikke Landet i Valgkredse efter Amtsråd, men efter Amt — derimod er det ganske rigtigt, at Kjøbenhavn ikke hører til noget Amt, og for saa vidt er Udtrykket Dverpørighedskreds berettiget. Deraf, at man har villet dele Landet i Kredse efter Amt, har f. Ex. fulgt, at man har lagt Beboere af Forder, der støde umiddelbart op til Kjøge, Foll, som ikke bo mere end et Par Bøsseskud fra dette Valgsted, ikke til dette, men til Fjerg. Man kan nævne flere Exemppler af den Art, f. Ex. Søby, Foll, der bo tæt ved denne By, have deres Valgsted i Frederikshavn, medens andre Beboere, der have langt til Søby og ellers aldrig søge dertil, skulle vælge der fremfor f. Ex. i Nørre Sundby i Aalborg Amt. Efter at Kjøbstæderne i 1866 have faaet en særegen begunstiget Stilling i Landstinget, forekommer det mig, at der er saa meget mindre Grund til at tage slige Hensyn ved Inddelingen af Valgkredsene til Folkethinget. Nu veed jeg vel, at der er reist mange Indvendinger imod en Forøgelse af Folkethingskredsene, og det, jeg ønsker, vil ganske vist kræve mange nye Kredse; jeg vil sige ligefrem, at efter min Mening var det Forslag,